

Remissvar
Avsändarens ärendenummer:
Fi2025/00069

Finansdepartementet
Skatte- och tullavdelningen
E-post:
fi.remissvar@regeringskansliet.se

Vårt ärendenummer: 2025/35
Ert ärendenummer: Fi2025/00069

2025-05-09

Ang. remittering av delbetänkandet Skatteincitament för forskning och utveckling – En översyn av FoU- avdraget och expertskattereglerna (SOU 2025:3)

Tillväxtanalys ska analysera, utvärdera och redovisa effekter av statens insatser för hållbar nationell och regional tillväxt och näringslivsutveckling. Myndigheten ska ta fram beslutsunderlag och rekommendationer för utveckling, omprövning och effektivisering av statliga åtgärder samt, om det är relevant, peka på viktigare målkonflikter. Remissvaret är skrivet utifrån dessa utgångspunkter.

Myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analyser har mottagit rubricerad remiss av Finansdepartementet för yttrande.

Vi väljer att fokusera på förändringarna av expertskattereglerna, i fyra avseenden: förslagets effektivitet, påverkan på svensk arbetsmarknad, skattesystemets hållbarhet och skadlig skattekonkurrens.

Expertskattereglerna syftar till att stärka svensk konkurrenskraft genom att attrahera internationell kompetens. Incitamenten ska öka för internationella företag att välja Sverige för nyetableringar och stimulera företag att förlägga eller behålla koncernledande funktioner och FoU-verksamhet som kräver utländsk personal i Sverige. De föreslagna förändringarna i expertskatten inkluderar en höjning av den skattefria andelen av lönen från 25 % till 30 %. Vidare föreslås en förenkling och förtydligande av kompetensregeln med fokus på personer som arbetar med FoU inom akademien och näringslivet.

Myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analyser

Postadress
Studentplan 3
831 40 Östersund

Kontakt
010-447 44 00
info@tillvaxtanalys.se

www.tillvaxtanalys.se
Org. nr 202100-6164

Avdragsmöjligheten för specialister och nyckelpersoner med löner som understiger beloppsgränsen avskaffas.

Genom att rikta skattestödet mot FoU-personal adresserar avdraget de marknadsmisslyckanden som kännetecknar FoU-verksamhet. Samtidigt riskerar förslaget att förbise de positiva spillovereffekter som kan uppstå när utländska specialister och nyckelpersoner bidrar med erfarenhet och kompetens som kräver internationell erfarenhet. Även om expertskatt sällan är en avgörande faktor för att locka utländska experter till Sverige, kan mindre osäkerhet kring regelverket underlätta för företag vid internationell rekrytering.

Det är framför allt stora företag som nyttjar expertskattereglerna samtidigt som mindre företag ofta möter större marknadsmisslyckanden och verkar dra större nytta av att integrera utländska experter i sin verksamhet. Det är inte uppenbart att förslaget skulle förmå fler mindre företag att rekrytera fler utländska experter och öka styrmedlets effektivitet. Givet att stödet främst har visat sig gynna mindre företag finns det skäl att antingen rikta in stödet mot denna grupp eller att se över hur upptagningsgraden av stödet för mindre företag kan öka.

Tillväxtanalys instämmer med utredningens bedömning att ökningen av antalet utländska experter sannolikt blir begränsad. Tillväxtanalys (Rapport 2024:15) finner inga belägg för att antalet experter med hög inkomst har ökat efter att beloppsregeln infördes i Sverige. Den största effekten förväntas inom akademien, där fler forskare kommer att omfattas av reglerna.

Det går dock inte att utesluta risk för snedvridningar på svenska arbetsmarknaden, där inhemsk arbetskraft kan missgynnas. En betydande andel av svenska arbetstagare omfattas av beloppsregeln och riskerar att konkurreras ut av billigare utländska experter. Denna risk mildras dock av att det för närvarande snarare råder brist på experter både svenska och utländska, och att svenska experter utgör en stark grupp på arbetsmarknaden. Att de kan svenska och den svenska kulturen talar för att de även fortsatt kommer ha konkurrensfördelar. Detta gäller inte i samma grad på universiteten, men där är graden av internationalisering redan hög. Det är möjligt att förslaget skulle kunna ha en dämpande effekt på svenska experters löner, men eftersom förväntade effekter på antalet experter bedöms vara små, är även dessa effekter sannolikt begränsade.

Särskilda skattesubventioner för utländska expert kan påverka skattesystemets hållbarhet och legitimitet negativt. Varje undantag underminerar principerna från 1990-talets skattereform, som syftade till ett enklare och mer enhetligt skattesystem. Hittills tycks dock sådana invändningar vara begränsade, men det går inte att utesluta att förstärkningen av expertskatten kan väcka större invändningar och problem framöver.

Man kan argumentera för att högkompetenta arbetstagare är rörligare och att deras arbetsmarknad i högre grad är internationell. Särskilda skatteregler för högkompetenta personer kan öka effektiviteten på den internationella arbetsmarknaden, vilket kan leda till att arbetsmarknaden blir mer dynamisk och specialiserad och att den globala resursfördelningen blir mer effektiv. Samtidigt finns det en risk att detta skapar skadlig

Myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analyser

skattekonkurrens mellan länder. Utredningen hävdar att höjningen av den skattefria andelen av lönen från 25 % till 30 % motsvarar nivån i många andra länder. Vi noterar att många länder, såsom Norge och Tyskland, inte har infört särskilda skatteförmåner för utländska experter, och att urvalet av länder påverkar utredningens utsaga.

Som framgår av ovanstående resonemang är det komplext att bedöma förslagets samtliga effekter och expertskattereglernas generella påverkan på nationell och internationell ekonomi. Givet att expertskattereglerna redan är etablerade och att de föreslagna förändringarna förväntas ha begränsade effekter, har Tillväxtanalys inget att invända mot förslaget. Vi noterar att förslaget bidrar till att minska osäkerheten och förtydliga regelverket, vilket kan underlätta tillämpningen. Samtidigt uttrycker vi tveksamhet till höjningen av den skattefria andelen från 25 till 30 procent. Som utredningen själv konstaterar är skattelättnader sällan en avgörande faktor för individers beslut att flytta till ett land för arbete eller för arbetsgivares rekryterings- eller lokaliseringsbeslut. En ökad skattefri andel kan däremot riskera skattesystemets legitimitet och bidra till skadlig skattekonkurrens. Mot bakgrund av dessa överväganden föreslår Tillväxtanalys att Forskarskattenämnden tilldelas ett utökat uppföljningsansvar samt ett uppdrag att digitalisera och samla in fler uppgifter om godkända och avslagna ansökningar och sökanden. Vidare uppmanar vi regeringen att utforma eventuella förstärkningar av expertskattereglerna och FoU-avdraget på ett sätt som möjliggör robusta effektutvärderingar. Detta kan exempelvis ske genom att skapa förutsättningar för randomiserade experiment eller andra metoder som säkerställer att de implementerade åtgärderna blir utvärderingsbara.

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektören. Föredragande har varit analytikerna Anne Kolmodin och Ulrika Stavlöt. I ärendets handläggning har även chefsekonom Peter Frykblom medverkat.

Sverker Hård
Generaldirektör

Myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analyser

Postadress: Studentplan 3, 831 40 Östersund

Telefon: 010-447 44 00

E-post: info@tillvaxtanalys.se

Webb: www.tillvaxtanalys.se

Organisationsnummer: 202100–6164

Myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analyser